

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 25.3.2026

Kunnallisesta varhaiskasvatuksesta perittävät maksut 1.8.2026 alkaen

Varhaiskasvatusmaksut määräytyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan ohjeiden mukaisesti. Maksut tarkistetaan viimeistään indeksikorotusten yhteydessä.

Varhaiskasvatusmaksu määräytyy perheen koon, palveluntarpeen ja bruttotulojen mukaan. Varhaiskasvatusmaksu määritellään heti varhaiskasvatussuhteen alettua, ja se määrätään toistaiseksi.

Tulorajat ja maksuprosentit ovat seuraavat:

Perheen koko, hlö	Tuloraja, €/kk	Korkein maksu%	Tulot, joilla ylin maksu
2	4 369 €	10,7	7 500 €
3	5 635 €	10,7	8 765 €
4	6 399 €	10,7	9 530 €
5	7 163 €	10,7	10 293 €
6	7 925 €	10,7	11 055 €

Kokoaikaisen lapsen varhaiskasvatusmaksu saadaan, kun perheen bruttotuloista vähennetään tuloraja ja kerrotaan saatu erotus korkeimmalla maksuprosentilla.

Maksun enimmäismäärä kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa voi ensimmäisen lapsen osalta olla enintään 335 € kuukaudessa. Jos tulojen mukainen maksu on lasta kohden vähemmän kuin 32 €, maksua ei peritä.

Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, ikäjärjestyksessä seuraavaksi nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätään maksu, joka on 40 % (134 €) nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on 20 % nuorimman lapsen maksusta.

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulo rajaa 295 € kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Varhaiskasvatuksen maksupäätös perustuu tuloseselvitykseen tai korkeimman hoitomaksun hyväksymiseen. Tuloseselvitys toimitetaan varhaiskasvatuspalveluihin varhaiskasvatushakemuksen yhteydessä, sähköisesti eDaisy-palvelun (<https://kontiolahti.daisynet.fi>) kohdassa "Tulotodistukset" tai postitse osoitteen Kontiolahti, Varhaiskasvatuspalvelut, Keskuskatu 8, 81100 Kontiolahti. Tuloseselvityksen liitteineen voi toimittaa myös sähköpostitse toimistosihteerille. Halutessaan voi pyytää toimistosihteerä lähettämään salatun sähköpostiviestin, johon vastaamalla voi toimittaa tuloseselvityksen.

Tulotiedot tulee toimittaa viipymättä, kunnallisessa varhaiskasvatuksessa kuitenkin viimeistään kuukauden kuluttua varhaiskasvatuksen aloituksesta. Maksu määrätään enimmäismaksun suuruiseksi, mikäli hakija ei halua toimittaa perheen tulotietoja tai jos tulotietoja ei pyynnöstä huolimatta ole toimitettu vaadittuun aikaan mennessä. Jos tulotiedot toimitetaan myöhemmin, tarkistetaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksua seuraavasta laskutuksesta alkaen.

1. Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä kaikki heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Huoltajan tulee ilmoittaa hakuvaiheessa samassa taloudessa asuvien aikuisten tiedot hakemukselle. Tietoja tarkistetaan myös väestötietojärjestelmän kautta.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka.

Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa.

2. Kuukausimaksu ja sen periminen

Varhaiskasvatuslaissa tarkoitettu päiväkotij- ja perhepäivähoitona järjestettävästä varhaiskasvatuksesta määrätään kuukausimaksu. Maksu peritään 11 kuukaudelta, mikäli lapsen varhaiskasvatus alkaa ennen 1.9. ja lapsi on ennalta ilmoitetuilla poissa-oloilla vähintään $\frac{3}{4}$ kuukausimaksun perusteena olevista päivistä varhaiskasvatuksen toimintavuoden (elokuu–heinäkuu) aikana. Ennalta ilmoitettuihin poissaoloihin ei huomioida sairauspoissaoloja.

Ehdon täyttyessä maksuton kuukausi on heinäkuu. Muissa tapauksissa peritään maksu myös heinäkuulta.

Kesken kalenterikuukauden alkanut tai loppunut varhaiskasvatus: Lasku suhtautetaan, jos vajaalla kuukaudella ei saavuteta maksupäätöksen mukaista alinta tuntimäärää. Laskua ei suhtauteta, jos lapsi vajaassa kuukaudessa ehtii käyttämään/varaamaan tunteja maksuluokan alimman tuntimäärän mukaisesti.

Palveluntarpeen muutosta haetaan eDaisy-palvelussa muutosilmoituksella. Palveluntarpeen muuttuessa tehdään uusi maksupäätös.

3. Tuntiperustainen asiakasmaksu

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu perustuu varattuun palveluntarpeeseen. Perhe valitsee kuukaudessa tarvitsemansa varhaiskasvatusajan alla olevien palveluntarpeen maksuportaiden mukaisesti. Jos perhe haluaa muuttaa hoitoaika-varausta portaalta toiselle, siitä tulee tehdä muutosilmoitus sähköisesti Daisyssa. Muutos palveluntarpeeseen tehdään vähintään kolmeksi kuukaudeksi ja se tulee voimaan seuraavan kuukauden alusta.

Perusopetuslain mukainen esiopetusaika on maksutonta. Jos lapsi tarvitsee esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, tuntimäärä ja maksu määrätään alla olevan taulukon mukaan. Esiopetus aikana ei kuitenkaan koskaan peritä yli 85% maksua.

Varattuja tunteja h/kk	% kokoaikaisen kuukausimaksusta
0-55	40
56-80	60
81-110	70
111-150	85
151-	100

Jos valitun maksuportaan mukainen hoitoaika ylittyy, maksu peritään toteutunutta hoitoaikaa vastaavan maksuportaan mukaisesti. Mikäli toteutunut hoitoaika ylittyy perheen ilmoittamasta tuntirajasta kahtena kuukautena peräkkäin, maksuporras siirtyy toteutuneiden tuntien mukaiseen portaaseen kolmen kuukauden ajaksi.

Vähäisempi käyttö ei vaikuta hoitomaksuun, vaan laskutus tapahtuu etukäteen varattujen tuntien ja niiden pohjalta määritellyn maksun mukaan. Varattu ja peruuttamaton hoitoaika on laskutettavaa hoitoaikaa.

Maksupäätöstä ei muuteta loma-ajoiksi.

4. Kesäajan maksu

Jos varhaiskasvatuspaikkaa ei käytetä vähintään kahden peräkkäisen kokonaisen kesäkalenterikuukauden aikana (joko 1.6.–31.7. tai 1.7.–31.8. tai 1.6.–31.8.) tai vähintään 61 peräkkäisen kalenteripäivän aikana (1.6.–31.8. välisenä aikana) ja vanhemmat ovat tehneet siitä kirjallisen ilmoituksen ja ilmoittaneet poissaolot myös DaisyFamilyssä vuosittain 15.4. mennessä, maksua ei peritä ko. ajalta. Ilmoitus toimitetaan päiväkotiin/perhepäivähoitajalle tai sähköpostitse varhaiskasvatuksen esihenkilölle/perhepäivähoidon esihenkilölle.

5. Maksun määrittämisen perusteena olevat tulot

Päätettäessä varhaiskasvatuksesta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Kontiolahden kunnan varhaiskasvatuspalveluissa voidaan käyttää varhaiskasvatustulomaksujen määrittämisessä apuna tulorekisteriä ja Kelan etuustietopalvelu Kelmuu. Tulorekisteri on monen eri viranomaisen yhteinen tietokanta, joka kokoaa yhteen ansio-, eläke- ja etuustiedot.

Voit ilmoittaa hyväksyväsi tulorekisteritietojen käyttämisen asiakasmaksun määrittämisessä, jolloin tulorekisterissä olevia tuloja ei tarvitse ilmoittaa erikseen. Muussa tapauksessa kaikki tulotiedot tulee toimittaa varhaiskasvatuksen toimistosihteerille.

Huoltajien on kuitenkin ilmoitettava itse

- yritystulot
- pääoma- ja osinkotulot, korkotulot
- metsätulot
- vuokratulot ja yhtiövastike
- aikuiskoulutustuki
- opiskelujen aikaiset ansiotulot
- varhaiskasvatuksessa olevan lapsen/lasten tulot, esim. elatusapu tai -tuki, eläke
- apurahat
- vähennettävät erät: maksettu elatusapu

Opiskelijat toimittavat oppilaitoksen läsnäolotodistuksen liitteeksi tuloseselvitykseen.

Huomioitavia tuloja ovat:

- ansiotulot (brutto), myös palkan osana maksettava tuotantopalkkiot, vuorolisät, provisiot yms.

- luontaisedut (esim. auto-, ruoka-, puhelin- ja asuntoetu)
- lomaraha: lisätään 5 % bruttopalkasta kuukautta kohti, mikäli lomaraha ei sisälly maksun määrittelyssä käytettyyn kertymään (esim. vasta työn aloittaneet). Mikäli lomarahaa ei makseta, on siitä toimitettava työnantajan todistus.
- pääomatulot (esim. korko-, osinko- ja vuokratulot). Vuokratuloista vähennetään **hoitovastike**. Vähennettäviä eivät ole mm. rahoitusvastike, vesimaksut, laajakaistamaksut eivätkä autopaikkamaksut.
- metsätulot
- itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot. Tulojen määrittely riippuu yritysmuodosta.
- verolliset päivärahat (eivät matkustussäännön mukaisia päivärahoja)
- eläkkeet ja elinkorot (myös lasten, jotka ovat päivähoidossa)
- elatusavut ja elatustuet päivähoidossa olevista lapsista. Lasten tulot otetaan huomioon varhaiskasvatuksessa olevien lasten osalta.
- työttömyysturvalain mukainen päiväraha lapsikorotuksineen
- Kelan maksama peruspäiväraha lapsikorotuksineen
- työvoimakoulutuksen koulutustuki/koulutustuen ansiotuki
- oppisopimuskoulutuksen opintososiaalinen etuus päivärahan osalta
- Kelan ja vakuutusyhtiön maksama kuntoutusraha
- sairausvakuutuslain mukainen sairauspäiväraha, raskausraha, erityisraskausraha, vanhempainraha, vanhempainraha osittaisena, isyysraha
- Kelan maksama joustava hoitoraha/osittainen hoitoraha
- tapaturmavakuutuksen päiväraha ja haittaraha
- kunnan maksama omaishoidontuki
- perhehoitajan hoitopalkkio
- tutkimusapuraha (ei jatko-opintoja/väitöskirjan tekoa varten myönnetty)
- apurahat ja stipendit, joita ei ole myönnetty opintojen johdosta
- muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot

Jos kuukausitulot vaihtelevat, tarkastellaan tuloja viimeksi kuluneen kahden-toista kuukauden ajalta eri pituisin jaksoin (kolmesta kahteentoista kuukautta).

Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Opiskelijoiden opintojen ohella työskentelystä saadut ansiot otetaan huomioon. Samoin otetaan huomioon kesäansiot niin, että kesäansioiden yhteissumma jaetaan kahdellatoista kuukaudella.

Yrittäjät tekevät **yrittäjän tuloseselvityksen** ja toimittavat lisäksi tarvittavat selvitykset liitteiksi tuloseselvitykseen. Yritysmuodosta riippuen liitteet ovat

- YKSITYINEN LIIKKEEN- TAI AMMATINHARJOITTAJA: tuloslaskelma ja tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta, päätös mahdollisesta starttirahasta tai yritystuesta, viimeisin vahvistettu verotuspäätös, ennakkoverotodistus kuluvalle vuodelle, tilinpäätös tai välitilinpäätös

- AVOIN YHTIÖ JA KOMMANDIITTIYHTIÖ: tuloslaskelma ja tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta, päätös mahdollisesta starttirahasta tai yritystuesta, viimeisin vahvistettu verotuspäätös, ennakkoverotodistus kuluvalle vuodelle, tilinpäätös tai välitilinpäätös
- OSAKEYHTIÖ: palkkalaskelma tai -todistus palkoista (maksetut palkat, palkkiot, luontaisedut). Palkkalaskelmassa tai -todistuksessa tulee näkyä kertymätiedot edelliseltä ja kuluvalta vuodelta. Todistus tai päätös osingonjaosta, muut pääomatulot.
- MAA- JA METSÄTALOUSYRITTÄJÄ: viimeksi vahvistettu verotuspäätös sekä ko. vuoden veroehdotus kokonaisuudessaan

Mikäli aloittavan yrittäjän tulot perustuvat arvioon (esim. tilitoimiston), uudet tulotiedot on toimitettava kuuden kuukauden kuluttua. Mahdollinen maksun muutos tehdään seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Osinkotulona huomioidaan verotettava ja verovapaa ansio- ja pääomatulo julkisesti noteeratuista yhtiöistä ja muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä. Osinkotulo huomioidaan edellisen vuoden verotuspäätöksen perusteella.

Metsätulo, oma ja yhtymän metsäntuotto:

Metsätulona otetaan huomioon keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 % ja metsätalouden korot.

- TOIMITETTAVAT SELVITYKSET: kiinteistötunnukset/sijaintikunta sekä pinta-alat, esim. viimeisin esitäytetty veroilmoitus josta ko. tiedot saatavissa.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava osuu (syytinki).

Tulot, joita ei huomioida:

- lapsilisää
- vammaisetuuksista annetun lain (570 / 2007) mukaista etuutta
- kansaneläkelain (568 / 2007) mukaista lapsikorotusta
- asumistukea
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimusku-
luja
- sotilasavustusta
- rintamalisää
- opintorahaa
- aikuiskoulutustukea
- opintotuen asumislisää
- toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta
- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista an-
netun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta
- julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukor-
vausta

- opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
- perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea

Maksu määrätään ylimmän kuukausimaksun suuruiseksi, mikäli hakija on hyväksynyt korkeimman maksuluokan tai jos tulotietoja ei pyynnöstä huolimatta ole toimitettu vaadittuun aikaan mennessä. Jos tulotiedot toimitetaan myöhemmin, voidaan varhaiskasvatuksen kuukausimaksua tarkistaa seuraavasta laskutuksesta alkaen.

6. Maksun tarkistaminen ja muuttaminen

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi.

Asiakkaan tulee välittömästi ja oma-aloitteisesti ilmoittaa ja tehdä tuloseselvitys silloin, kun perheen yhteenlasketut bruttotulot nousevat tai laskevat. Tiedot eivät tule kuntaan automaattisesti.

Lisäksi asiakkaan tulee välittömästi ilmoittaa seuraavista muutoksista varhaiskasvatuksen toimistosihteerille:

- osoitteenmuutos
- palveluntarve muuttuu
- huoltajuuden muutos
- perheen koon muutos: syntyy lapsi tai lapsi täyttää 18 vuotta
- opintojen aloittaminen tai lopettaminen
- työttömäksi jääminen tai työttömyyden jälkeinen paluu työhön/opiskelijaksi tms.
- raskaus- tai vanhempainvapaalle tai kotihoidon tuelle jääminen tai niiden jälkeinen muutos
- yrittäjäksi ryhtyminen tai yritystoiminnan päättäminen ja sen jälkeinen muutos

Huoltajilla on velvollisuus ilmoittaa välittömästi muutoksesta toimistosihteerille. Muutos huomioidaan kirjallisen ilmoituksen saapumiskuukauden alusta lukien.

Mikäli tulot perustuvat arvioon, tulot tarkistetaan neljännesvuosittain ja mahdollinen maksumuutos tehdään seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Viranhaltijan tekemä virhe maksun määrittämisessä: Jos virhe aiheuttaa hyvityksen, maksu oikaistaan takautuvasti ja liikaa maksettu varhaiskasvatusmaksu palautetaan huoltajille. Jos virhe aiheuttaa lisälaskutuksen, maksua ei oikaista takautuvasti, vaan se oikaistaan seuraavasta laskutuksesta alkaen.

7. Maksun periminen poissaolojen ajalta

Maksu peritään kuukausimaksuna. **Poissaoloja ei hyvitetä.**

Poikkeukset:

- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksua ei peritä lainkaan.
- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa vähintään 11 toimintapäivää kalenterikuukaudessa, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.
- Jos lapsi on poissa muusta syystä kuin sairautensa vuoksi kalenterikuukaudessa kaikkina päivinä, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.
- Jos lapsi on poissa huoltajan vanhempainvapaan aikana, niiltä päiviltä ei peritä maksua. Vapaasta tulee ilmoittaa kirjallisesti. Ilmoitus ja päätös vapaasta toimitetaan lapsen varhaiskasvatuspaikkaan.
  - Oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa. Yli 5 päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin tai perhepäiväkotiin viimeistään yhtä kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Toistuvasta 1–5 päivää kestävästä poissaolosta on vastaavasti ilmoitettava yksi viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää. Kertaluonteisesta enintään 5 päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 § 15.)

8. Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta perittävä maksu

Jos lapselle haettua ja myönnettyä varhaiskasvatuspaikkaa ei oteta vastaan eikä paikkaa ole peruttu ennen varhaiskasvatuksen alkamispäivämäärää, peritään puolet kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitetulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

9. Maksun perimättä jättäminen tai alentaminen

Varhaiskasvatuksen kuukausimaksu voidaan määräaikaisesti alentaa tai jättää perimättä toimeentuloedellytysten tai huollollisten näkökohtien perusteella. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä (laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016 § 13). Perhe ilmoittaa

toimeentulotuesta tulotietoja toimittaessaan. Maksun alentamisesta päättää varhaiskasvatuksen päällikkö.

10. Varhaiskasvatusmaksujen laskutus

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut laskutetaan jälkikäteen. Maksuehto on 21 pv. Lasku erääntyy pääsääntöisesti seuraavan kuukauden 15. päivänä. Jos maksumaksua ei ole maksettu eräpäivänä, peritään eräpäivästä lukien kulloinkin voimassa oleva viivästyskorko ja viivästysmaksu. Varhaiskasvatuksen maksut ovat suoraan ulosottokelpoisia.